

N:o 26.

Ank. till Riksd. Kansli den 29 Febr. 1872, kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion, angående restitution till landtbrukaren
P. A. Sandstedt af tillverkningsafgift för bränvin.*

(I. A.)

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt, till Stats-Utskottets behandling remitterad motion (N:o 81) har Herr A. Johansson från Jönköpings län, under för-
mälan hurusom landtbrukaren P. A. Sandstedt, efter erhållen kännedom om de af
professoren Stenberg med understöd af allmänna medel verkställda försök att af
lafvar tillverka bränvin, skulle hafva företagit sig att vid Hulta i Jönköpings län
bedriva bränvinstillverkning med användande af renlaf såsom råämne, men att
dervid, på sätt ett motionen bifogadt utdrag ur Bränvinskontrollbyråns special-
sammandrag utvisade, under hösten 1868, våren 1869 samt våren 1870 undertill-
verkning uppstått med tillhoppa 3,376,5 kannor utöfver det kannetal, hvarför, jem-
likt § 21 i Kongl. förordningen den 17 Maj 1867, restitution af tillverkningsafgift
varit medgifven, hemställt, att Riksdagen täcktes medgifva, att bemälde Sandstedt
måtte af statsmedel återbekomma den af honom för berörda undertillverkning er-
lagda skatt, utgörande 2,363 R:dr 55 öre.

I anledning häraf får Utskottet till en början i minnet återkalla, hurusom
Kongl. Maj:t uti en till 1870 års Riksdag aflåten nådig proposition föreslog, att
grosshandelsbolaget L. O. Smith et Comp., som, med afseende å den stora fördel
som skulle landet tillskyndas genom införande af den här ej förut utöfvade indu-
strien att tillverka bränvin af sockerbetor, vid hemmanet Backa i Upsala län an-
lagt ett bränneri för sådan tillverkning, måtte, enär bolaget haft att kämpa emot
åtskilliga svårigheter, derigenom en betydlig undertillverkning uppstått, berättigas
att återbekomma ett belopp af 3,271 R:dr 80 öre, för hvilket motsvarande bränvin
icke blifvit tillverkad; men denna nådiga framställning blef icke af Riksdagen
bifallen.

Sedermera har en med den nu förevarande fullkomligt likartad fråga varit föremål för Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, i det landtbrukaren F. Palin, hvilken under de fyra första terminerna af år 1869 vid ett å Ramsta i Södermanlands län beläget bränneri utöfvat bränvinstillverkning med begagnande af laf såsom råämne, i underdånighet sökt, att, då tillverkningen under de tre första terminerna till en del misslyckats, så att en betydlig undertillverkning uppkommit, Kongl. Maj:tt måtte antingen förordna, att den för berörda undertillverkning erlagda afgift, 1,106 R:dr 70 öre, skulle till Palin återställas, eller, derest sådant författningsenligt icke kunde ega rum, till Riksdagen aflåta nådig framställning i ämnet. Kongl. Maj:tt har emellertid, jemlikt resolution den 3 November 1870, funnit Palins ansökning icke till någon Kongl. Maj:ts åtgärd föranleda, dervid såsom skäl åberopats dels Riksdagens nyssberörda beslut, dels ock den omständigheten att, efter det vid 1868 års riksdag ett extra anslag af 5,000 R:dr beviljats till anställande af försök med laf-arter såsom råämne för sprit-tillverkning samt resultatet af de anställda försöken äfvensom sättet för lafvens ifrågavarande användning blifvit genom trycket offentliggjorda, icke mindre än 18 brännerier under år 1869 tillgodogjort nämnda råämne, utan att vid något, med undantag af sökandens, en så betydlig undertillverkning uppkommit, att annan restitution än den i författningen medgifna då varit ifrågasatt, vid hvilket förhållande Palin icke kunde antagas hafva saknat tillfälle att erhålla erforderlig kännedom angående lämpliga tillverkningsmetoder.

Med hänseende till hvad sålunda förekommit, får Utskottet, med tillkännagifvande derjemte, att, enligt hvad de utaf Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Jönköpings län till Kammarrätten insända redogörelser öfver bränvinstillverkningen inom länet och dertill hörande verifikationer utvisa, bränvinstillverkningen vid bränneriet å Hulta under hösten 1868 och våren 1869 bedrifvits icke af den i motionen omförmålde landtbrukaren P. A. Sandstedt, utan af fabrikören K. V. Carlsson, hemställa,

att Herr A. Johanssons ifrågavarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 29 Februari 1872.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arr. Fr:son Posse.